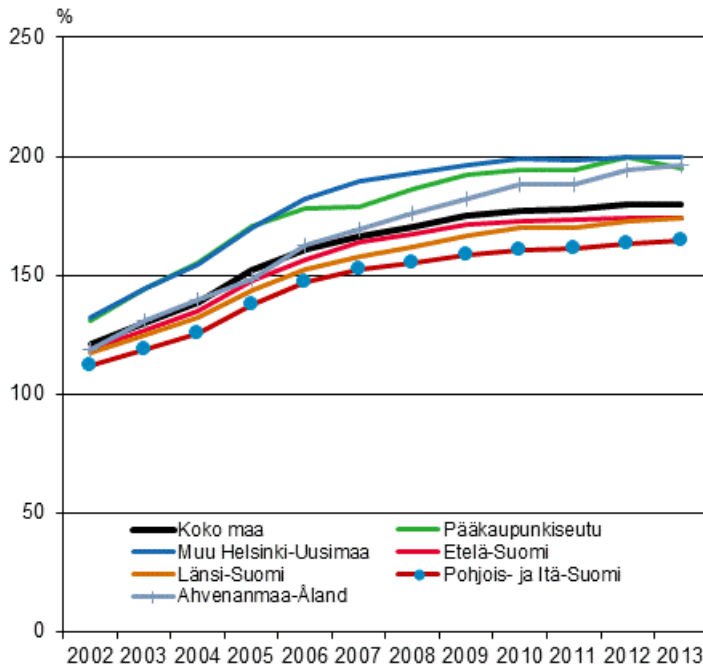

Velkaantumistilasto 2013, velkaantumisasteet

Asuntovelat 180 prosenttia asuntovelallisten vuosituloista

Asuntovelallisilla asutokunnilla oli asuntovelkaa lähes kaksi kertaa vuositulojen verran vuonna 2013, ilmenee Tilastokeskuksen velkaantumistilastosta. Tuloihin suhteutettuna eniten, noin kaksi kertaa vuositulojen verran, velkaa oli pääkaupunkiseudun, muun Uudenmaan ja Ahvenanmaan asutokunnilla. Vuonna 2013 asuntovelallisten velat eivät enää kasvaneet.

Asuntovelkojen osuus asuntovelallisten asutokuntien tuloista 2002–2013

Velallisia asutokuntia oli kaikkiaan 1 365 900 eli 53 prosenttia kaikista asutokunnista. Yhteensä niillä oli velkaa 110,1 miljardia euroa. Velallista asutokuntaa kohti velkaa oli 80 630 euroa. Asutokuntien veloista 81,7 miljardia euroa eli 74 prosenttia oli asuntovelkoja. Muuta velkaa, jota ovat esimerkiksi auto-,

kesämökki- ja kulutusvelat, asuntokunnilla oli 20,3 miljardia, elinkeinotoimintaan tai tulonhankintaan otettua velkaa 6,4 miljardia ja opintovelkaa 1,7 miljardia euroa.

Kymmenellä prosentilla asuntokunnista eli 265 000 asuntokunnalla velat olivat vähintään kolminkertaiset käytettävissä oleviin vuosituloihin verrattuna. Vuonna 2002 niin paljon velkaa oli 97 380 asuntokunnalla eli neljällä prosentilla asuntokunnista. Yleisimpiä suuret velat olivat asuntokunnilla, joiden viitehenkilö oli 25–34-vuotias. Sen ikäisistä asuntokunnista lähes neljänneksellä eli 92 220 asuntokunnalla velat olivat vähintään kolminkertaiset vuosituloihin verrattuna. Viidellä prosentilla velallisista asuntokunnista eli 63 840 asuntokunnalla velkaa oli vähintään viisi kertaa vuositulojen verran.

Asuntokuntien velat ovat vuosikymmenen aikana kasvaneet selvästi enemmän kuin tulot. Vuodesta 2002 vuoteen 2013 asuntokuntien velat reaalisesti kaksinkertaistuivat, kun niiden käytettävissä olevat rahatulot kasvoivat samana aikana 28 prosenttia. Eniten, 131 prosenttia, kasvoivat asuntovelat. Tämän vuosikymmenen aikana velkojen kasvuvauhti on hidastunut ja vuonna 2013 velkojen kasvu reaalisesti pysähtyi.

Korkoja asuntokunnat maksoivat vuonna 2013 yhteensä 1,9 miljardia euroa, mistä 1,2 miljardia oli asuntolainan korkoja. Keskimääräiset korkomenot velallista asuntokuntaa kohti olivat 1 400 euroa. Velallisista asuntokunnista 53 prosenttia maksoi korkoja enintään 1 000 euroa ja 3,5 prosenttia yli 5 000 euroa.

Sisällys

Asuntovelkojen kasvu taittunut.....	4
1. Lapsiperheillä usein asuntovelkaa.....	5
2. Kolmanneksella velallisista asutokunnista velkaa kaksi kertaa vuositulojen verran.....	8
3. Nuorilla asuntovelallisilla paljon velkaa suhteessa tuloihin.....	9

Taulukot

Taulukko 1. Asutokuntien luku ja velat 2013	6
Taulukko 2. Asutokunnat joilla velkaa vähintään 100 000 tai 200 000 euroa 2013.....	7
Taulukko 3. Asuntovelallisten asutokuntien asuntovelat asutokunnan rakenteen mukaan 2013.....	7
Taulukko 4. Asutokuntien velkaantumisaste ikäluokittain 2002-2013, %	8
Taulukko 5. Asuntovelallisten asutokuntien velkaantumisasteet ikäluokittain 2002-2013, %	9
Taulukko 6. Asuntovelallisten asutokuntien velkaantumisaste suuraluittain 2002-2013, %.....	9
Taulukko 7. Asuntovelallisten asutokuntien velkaantumisasteet tuloviidenneksittäin 2002-2013, %	10

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Velallisten asutokuntien luku ja velkaantumisasteet 2013 muuttujina rakenne ja tieto.....	11
--	----

Kuviot

Kuvio 1. Asutokuntien velat velkalajeittain 2002–2013, vuoden 2013 hinnoin.....	4
Kuvio 2. Asutokuntien korot velkalajeittain 2002–2013, vuoden 2013 hinnoin.....	5

Velkaantumistilaston laatuseloste.....	12
--	----

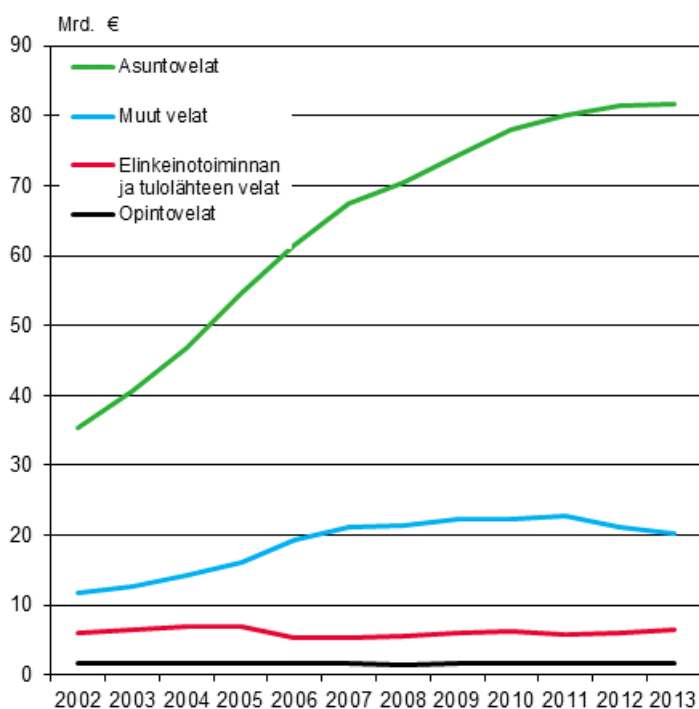
Asuntovelkojen kasvu taittunut

Vuonna 2013 oli Suomessa 1 365 900 asuntokuntaa, joilla oli velkaa. Kaikkiaan asuntokuntia oli 2 599 600, joten kaikista asuntokunnista 53 prosentilla oli velkaa. Velkaa niillä oli yhteensä 110,1 miljardia euroa eli 80 630 euroa velallista asuntokuntaa kohti. Velallisia asuntokuntia oli jokseenkin yhtä paljon kuin vuotta aiemmin ja niillä velkaa reaalisesti yhtä paljon kuin edellisvuonna.

Kolmanneksella kaikista asuntokunnista eli 872 900 asuntokunnalla oli asuntovelkaa. Asuntovelkoja niillä oli reaalisesti yhtä paljon kuin vuotta aiemmin, 81,7 miljardia euroa. Asuntovelallista asuntokuntaa kohti asuntovelkaa oli 93 620 euroa.

Edellisvuodesta kasvoivat elinkeinotoimintaa ja tulonhankintaa varten otetut velat ja opintovelat, kulutukseen tai suurehkoihin hankintoihin otetut velat sen sijaan pienuivat. Elinkeinotoimintaa ja tulonhankintaa varten otettuja velkoja oli 78 680 asuntokunnalla 6,4 miljardia euroa, mikä oli 6,5 prosenttia edellisvuotista enemmän. Opintovelkaa oli 287 600 asuntokunnalla kaikkiaan 1,7 miljardia euroa eli 3,5 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Kulutukseen tai suurehkoihin hankintoihin kuten autoa tai loma-asuntoa varten otettua ns. muuta velkaa oli 766 560 asuntokunnalla¹⁾. Sellaisia velkoja asuntokunnilla oli 20,3 miljardia euroa, mikä oli noin neljä prosenttia edellisvuotista vähemmän. Velallista asuntokuntaa kohti muuta velkaa oli 26 450 euroa.

Kuvio 1. Asuntokuntien velat velkalajeittain 2002–2013, vuoden 2013 hinnoin

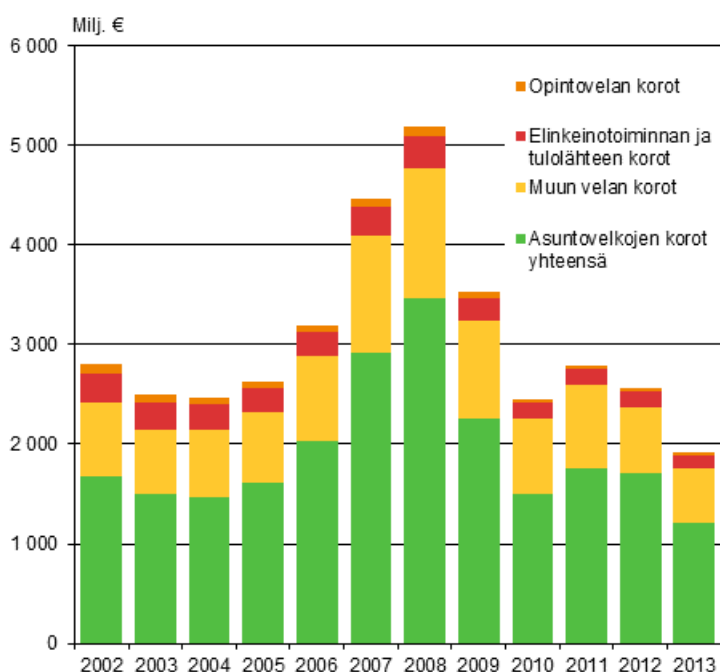
Asuntokuntien velat ovat vuoteen 2002 verrattuna reaalisesti kaksinkertaistuneet. Eniten tänä aikana ovat kasvaneet asuntovelat, jotka kasvoivat 131 prosenttia. Viime vuosikymmenen alkupuolella asuntovelat kasvoivat reaalisesti yli kymmenen prosentin vuosivauhtia. Sen jälkeen niiden kasvuvauhti on hidastunut, mutta jatkunut edelleen muita velkoja nopeampana. Vuonna 2013 asuntovelat kasvoivat reaalisesti enää 0,2 prosenttia edellisvuodesta. Asuntovelallisten asuntokuntien määrä on vuodesta 2002 kasvanut kolmanneksen ja niiden keskimääräiset asuntovelat 75 prosenttia.

1) Muut velat eivät ole vuodesta 2012 lähtien vertailukelpoisia aiempien vuosien kanssa, sillä verohallinto muutti silloin ohjeistustaan niiden ilmoittamisesta rahoituslaitosten vuosi-ilmoituksilla. Vuodesta 2012 lähtien velkatietoja ei tarvitse antaa kuluttajansuojalain 7 luvun 7 §:n 1 kohdassa tarkoitetuista jatkuvista luotoista. Jatkuvia luottoja ovat esimerkiksi yleis- ja erityisluottokorttiluotot, luotolliset tilit sekä muut luotot, joita kuluttaja voi luottorajan puitteissa käyttää jatkuvasti ilman luotonantajan erillistä luottopäätöstä. Muutos vaikuttaa muiden velkojen kokonaissummaan, mutta erityisesti velallisten lukumääriin. Tällaiset luotot ovat enimmäkseen pienehköjä, joidenkin satojen tai muutaman tuhannen euron luokkaa olevia, mutta niitä on monilla.

Elinkeinotoimintaa tai tulonhankintaa varten otettua velkaa asutokunnilla oli vuonna 2013 reaalisesti kahdeksan prosenttia enemmän kuin vuonna 2002. Asutokuntia, joilla oli sellaista velkaa, oli sen sijaan 30 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2002. Keskimäärin niillä oli elinkeinotoiminnan ja tulolähteen velkoja 81 950 euroa vuonna 2013, mikä oli reaalisesti 53 prosenttia enemmän kuin vuonna 2002. Opintovelallisia asutokuntia oli jokseenkin yhtä paljon kuin vuonna 2002 ja niillä opintovelkaa reaalisesti yhtä paljon kuin tuolloin. Muut velat kasvoivat selvästi vuoteen 2007 saakka, mutta sen jälkeen niiden kasvu on ollut huomattavasti hitaampaa.

Korkomenojen määrä on vaihdellut huomattavasti lainakannan muutoksia enemmän. Vuonna 2013 asutokuntien korkomenot olivat yhteensä 1,9 miljardia euroa, mikä oli neljänneksen vähemmän kuin vuotta aiemmin. Asutolainan korkoja asutokunnilla oli 1,2 miljardia. Vuoteen 2002 verrattuna asutokunnat maksoivat korkoja reaalisesti lähes kolmanneksen vähemmän, vaikka niiden velat ovat tänä aikana kaksinkertaistuneet. Suurimmillaan korkomenot olivat vuosina 2007-2008.

Kuvio 2. Asutokuntien korot velkalajeittain 2002–2013, vuoden 2013 hinnoin

Asutokuntien keskimääräiset korkomenot olivat 1 400 euroa velallista asutokuntaa kohti. Velallisista asutokunnista 53 prosenttia eli 728 600 asutokuntaa maksoi korkoja korkeintaan 1000 euroa ja 3,5 prosenttia eli 47 900 asutokuntaa yli 5 000 euroa.

1. Lapsiperheillä usein asutovelkaa

Kolmella neljästä asutokunnasta, joiden viitehenkilö oli 25–54-vuotias, oli velkaa. Joka toisella alle 25-vuotiaiden asutokunnistakin oli velkaa ja vasta yli 65-vuotiaista asutokunnista selvä enemmistö eli neljä viidestä oli velattomia.

Niillä asutokunnilla, joissa on lapsia, oli selvästi useammin velkaa kuin lapsettomilla. Lapsettomista asutokunnista 44 prosentilla oli velkaa, kun niistä asutokunnilla, joissa oli lapsia, oli velkaa neljällä viidestä. Velkaa lapsettomilla velallisasutokunnilla oli keskimäärin 59 460 ja niillä, joissa oli lapsia 121 080 euroa.

Kahdella kolmesta asutokunnista, joissa oli lapsia, oli asutovelkaa. Lapsettomista asutokunnista asutovelallisia oli neljännes. Asutovelkaa lapsettomilla asutovelallisilla oli keskimäärin 73 620 euroa ja niillä asutovelallisilla asutokunnilla, joissa oli lapsia 119 910 euroa. Asutovelkaa niillä oli sitä

enemmän, mitä enemmän lapsia oli: yksilapsisilla 109 070 ja vähintään kolmilapsisilla 129 340 euroa. Muuta velkaa oli 29 prosentilla lapsettomista ja 47 prosentilla niistä asuntokunnista, joissa oli lapsia. Lapsettomilla asuntokunnilla oli velkaa 24 020 euroa velallista asuntokuntaa kohti ja niillä, joissa oli lapsia 30 910 euroa.

Asuntovelat olivat yleisiä kahden huoltajan lapsiperheillä. Kahden aikuisen asuntokunnista, joissa oli lapsia, oli 71 prosentilla asuntovelkaa (Taulukko 1). Asuntovelkaa näillä asuntokunnilla oli keskimäärin 123 910 euroa. Muutakin velkaa tällaisilla asuntokunnilla oli usein ja velattomia niistä oli vain 15 prosenttia.

Yksinhuoltajistakin monella oli velkaa, mutta asuntovelkaa huomattavasti harvemmin kuin useamman aikuisen lapsiperheellä. Yksinhuoltajista 61 prosentilla oli velkaa ja 39 prosentilla asuntovelkaa. Asuntovelkaa yksinhuoltajilla oli keskimäärin 84 150 euroa.

Lapsettomien asuntokuntien velkaantuneisuus vaihteli huomattavasti ikäluokittain. Kahden aikuisen lapsettomista asuntokunnista oli useimmin velkaa 25–34-vuotiailla, joista 81 prosentilla oli velkaa ja 49 prosentilla asuntovelkaa. Asuntovelkaa niillä oli varsin paljon, 128 500 euroa asuntovelallista kohti.

Eniten velattomia oli yksinasuvien joukossa, mutta heidänkin velkaantumisensa vaihteli selvästi iän mukaan. Yksinasuvista 35 prosentilla oli velkaa ja 19 prosentilla asuntovelkaa. Velkaa heillä oli keskimäärin 45 080 euroa ja asuntovelkaa 63 860. Asuntovelkaa oli yksinasuvista useimmin 35–44-vuotiailla, joista 37 prosentilla oli asuntovelkaa. Eniten asuntovelkaa oli 25–34-vuotiailla, joilla sitä oli 84 970 euroa.

Taulukko 1. Asuntokuntien luku ja velat 2013

Asuntokunnan rakenne	Asuntokuntia	Velallisia asuntokuntia	Velallisten asuntokuntien osuus, %	Velat keskimäärin, €	Asuntovelallisia asuntokuntia	Asuntovelallisten asuntokuntien osuus, %	Asuntovelat keskimäärin, €
Yhteensä	2 599 613	1 365 865	53	80 632	872 930	34	93 623
1 hengen talous	1 082 996	382 753	35	45 076	202 345	19	63 857
- 24	106 917	45 023	42	18 423	7 687	7	79 262
25 - 34	153 424	90 023	59	49 270	43 241	28	84 965
35 - 44	104 105	56 294	54	67 385	39 016	37	79 530
45 - 54	145 117	65 759	45	56 475	43 606	30	63 428
55 - 64	193 436	70 366	36	41 333	41 656	22	45 208
65 -	379 997	55 288	15	28 441	27 139	7	32 648
2 aikuista, ei lapsia	806 991	422 784	52	68 124	241 469	30	81 606
- 24	53 887	33 616	62	29 381	7 006	13	103 524
25 - 34	99 534	81 101	81	90 526	48 291	49	128 500
35 - 44	48 911	38 172	78	110 326	29 512	60	116 750
45 - 54	107 780	76 358	71	78 903	53 060	49	76 702
55 - 64	215 895	118 595	55	58 358	67 637	31	54 723
65 -	280 984	74 942	27	44 257	35 963	13	43 324
1 aikuinen + väh. 1 lapsi	101 338	61 981	61	62 677	39 102	39	84 145
Väh. 2 aikuista + väh. 1 lapsi	462 185	394 946	85	129 259	327 883	71	123 905
Muu asuntokunta	146 103	103 401	71	88 400	62 131	43	83 427

Vuonna 2013 oli 418 300 asuntokuntaa, joilla oli velkaa vähintään 100 000 euroa. Niin paljon velkaa oli 16 prosentilla kaikista asuntokunnista ja 31 prosentilla velallisista asuntokunnista. Velkaa näillä asuntokunnilla oli 81 miljardia euroa, mikä oli 73 prosenttia asuntokuntien kaikista veloista. Asuntovelkoja näiden asuntokuntien veloista oli 62 miljardia.

Taulukko 2. Asuntokunnat joilla velkaa vähintään 100 000 tai 200 000 euroa 2013

Viitehenkilön ikä	Asuntokuntia	Velallisia asuntokuntia	Velallisten asuntokuntien osuus, %	Asuntokuntia, joiden velat vähintään 100 000 € □	Osuus velallisista asuntokunnista, %	Asuntokuntia, joiden velat vähintään 200 000 € □	Osuus velallisista asuntokunnista, %
Ikäluokat yhteensä	2 599 613	1 365 865	53	418 333	31	124 831	9
-24	183 437	92 358	50	8 895	10	1 138	1
25 - 34	399 493	293 130	73	118 760	41	32 196	11
35 - 44	394 361	297 691	75	145 412	49	48 046	16
45 - 54	465 470	307 645	66	94 230	31	28 395	9
55 - 64	475 566	234 938	49	38 453	16	11 338	5
65 -	681 286	140 103	21	12 583	9	3 718	3

Vähintään 200 000 euroa velkaa oli 124 830 asuntokunnalla eli viidellä prosentilla kaikista ja yhdeksällä prosentilla velallisista asuntokunnista. Sellaisten asuntokuntien määrä kasvoi edellisvuodesta lähes 9 000 asuntokunnalla. Useimmin suuria velkoja oli asuntokunnilla, joiden viitehenkilö oli 25–44-vuotias. Eniten asuntokuntia, joilla oli velkaa vähintään 200 000 euroa, oli niiden asuntokuntien joukossa, joiden viitehenkilö oli 35–44-vuotias (Taulukko 2). Alle 25-vuotiailla ja eläkeikäisillä oli niin suuria velkoja harvoin.

Vähintään 100 000 euroa asuntovelkaa oli 332 540 asuntokunnalla ja yli 200 000 euroa 80 180 asuntokunnalla (Taulukko 3). Yhdeksällä prosentilla asuntovelallisista oli siten asuntovelkaa vähintään 200 000 euroa.

Taulukko 3. Asuntovelallisten asuntokuntien asuntovelat asuntokunnan rakenteen mukaan 2013

Asuntokunnan rakenne	Asuntovelallisia asuntokuntia	Asuntovelat keskimäärin, €	Asuntovelat vähintään 100 000 €	Osuus asuntovelallisista, %	Asuntovelat vähintään 200 000 €	Osuus asuntovelallisista, %
Ikäluokat yhteensä	872 930	93 623	332 535	38	80 182	9
1 hengen talous	202 345	63 857	40 657	20	4 344	2
-24	7 687	79 262	1 979	26	51	1
25 - 34	43 241	84 965	14 014	32	848	2
35 - 44	39 016	79 530	11 070	28	1 345	3
45 - 54	43 606	63 428	8 057	18	1 187	3
55 - 64	41 656	45 208	4 075	10	645	2
65 -	27 139	32 648	1 462	5	268	1
2 aikuista, ei lapsia	241 469	81 606	77 530	32	17 290	7
-24	7 006	103 524	3 450	49	283	4
25 - 34	48 291	128 500	30 247	63	6 761	14
35 - 44	29 512	116 750	15 067	51	4 079	14
45 - 54	53 060	76 702	14 476	27	3 018	6
55 - 64	67 637	54 723	10 518	16	2 270	3
65 -	35 963	43 324	3 772	10	879	2
1 aikuinen + väh. 1 lapsi	39 102	84 145	12 736	33	1 501	4
Väh. 2 aikuista + väh. 1 lapsi	327 883	123 905	182 370	56	52 028	16
Muu asuntokunta	62 131	83 427	19 242	31	5 019	8

Suuret asuntovelat olivat yleisiä silloin, kun asuntokunnassa oli kaksi aikuista. Useimmin suuria asuntovelkoja oli niillä kahden huoltajan asuntokunnilla, joissa oli lapsia. Sellaisista asuntovelallisista asuntokunnista oli 56 prosentilla vähintään 100 000 ja 16 prosentilla vähintään 200 000 euroa asuntovelkaa. Suuria asuntovelkoja oli usein myös nuorehkoilla kahden aikuisen lapsettomilla asuntokunnilla.

Joka toisella pääkaupunkiseudun asuntovelallisista asutokunnista oli asuntovelkaa vähintään 100 000 ja 18 prosentilla yli 200 000 euroa. Suuret asuntovelat olivat yleisiä myös muun Helsinki-Uusimaan sekä Ahvenanmaan asutokunnilla. Vähiten suuria asuntovelkoja oli Pohjois-Suomen asutokunnilla. Siellä hieman alle kolmanneksella asuntovelallisista oli asuntovelkaa vähintään 100 000 euroa.

2. Kolmanneksella velallisista asutokunnista velkaa kaksi kertaa vuositulojen verran

Velkojen rasittavuudesta saa paremman kuvan suhteuttamalla velkamäärät asutokuntien käytettävissä oleviin vuosituloihin. Velkojen suhde vuoden aikana saatuihin käytettävissä oleviin rahatuloihin on velkaantumisasaste. On syytä huomata, että verohallinto muutti vuonna 2012 ohjeistustaan rahoituslaitosten ilmoituksista ns. muiden velkojen osalta, joten velkaantumisasasteet vuodesta 2012 lähtien eivät ole vertailukelpoisia aiempien vuosien kanssa²⁾.

Vuosikymmenen aikana ovat asutokuntien velat kasvaneet selvästi tuloja enemmän. Vuodesta 2002 vuoteen 2013 ovat velat reaalisesti kaksinkertaistuneet, kun käytettävissä olevat rahatulot ovat kasvaneet 28 prosenttia. Kaikkien asutokuntien velkaantumisasaste, eli velkojen suhde käytettävissä oleviin rahatuloihin oli 110 prosenttia vuonna 2013, kun se vuonna 2002 oli 70 prosenttia. Edellisvuonna vastaava luku oli 111 prosenttia. Asutokuntien velkaantumisasasteen kasvu näyttääkin vuosikymmenen vaihteen tienoilla pysähtyneen (Taulukko 4).

Taulukko 4. Asutokuntien velkaantumisasaste ikäluokittain 2002-2013, %

Viitehenkilön ikä	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012 ¹⁾	2013
Yhteensä	70	76	82	91	98	101	105	109	110	111	111	110
-24	58	64	69	80	88	91	86	85	80	79	76	71
25-34	125	139	151	171	182	189	188	193	195	195	192	187
35-44	104	114	124	138	149	155	161	170	175	178	181	181
45-54	64	69	74	83	89	94	100	107	110	112	115	117
55-64	38	41	44	49	52	54	57	61	63	65	67	68
65-	12	12	14	15	17	18	20	22	23	26	27	28

1) Velkaantumisasasteet eivät ole vuodesta 2012 lähtien vertailukelpoisia edellisten vuosien kanssa.

Velkaisimpia olivat nuorten tai keski-ikäisten asutokunnat. Asutokunnilla, joiden viitehenkilö oli 25–34-vuotias velkojen osuus vuosituloista oli 187 prosenttia ja 181 prosenttia, kun viitehenkilö oli 35-44-vuotias. Eläkeikäisten asutokunnilla olivat velkaantumisasasteet selvästi muita pienempiä: yli 65-vuotiaiden asutokunnilla oli velkaa 28 prosenttia vuosituloista vuonna 2012. Edellisvuodesta nuorten, alle 35-vuotiaiden asutokuntien velkaantumisasasteet laskivat, mutta yli 45-vuotiaiden kasvoivat.

Kolmanneksella velallisista asutokunnista eli 467 740 asutokunnalla oli velkaa vähintään kaksi kertaa käytettävissä olevien vuositulojen verran. Asutokuntia, joilla oli velkaa vähintään kolme kertaa vuositulojen verran, oli 265 020, eli 19 prosenttia velallisista asutokunnista. Lähes kaikilla niistä oli asuntovelkaa. Vuonna 2002 niin paljon velkaa oli 97 380 asutokunnalla, eli oli kahdeksalla prosentilla velallisista asutokunnista. Yleisimpiä suuret velat vuosituloihin verrattuna olivat silloin, kun asutokunnan viitehenkilö oli 35-44-vuotias. Puolella asuntovelallisista asutokunnista, joiden viitehenkilö oli 35-34-vuotias velat olivat vuosituloihin verrattuna vähintään kolminkertaiset. Viisinkertaiset velat suhteessa tuloihin oli 63 840 asutokunnalla eli viidellä prosentilla velallisista asutokunnista.

2) Ns. jatkuvien luottojen ilmoitusvelvollisuuden poisto aiheutti sen, että velallisten joukosta poistui paljon velallisia, joiden velat olivat koostuneet lähinnä pienehköistä kulutusluotoista. Velallisten asutokuntien velkaantumisasaste kasvoi sen seurauksena 155 prosentista 171 prosenttiin vuodesta 2011 vuoteen 2012. Toisaalta kaikkien asutokuntien velkaantumisasasteiden kasvu jäi todennäköisesti liian pieneksi, koska osaa kulutusluotoista ei enää tarvinnut ilmoittaa. Velkaantumisasasteissa kaikkien asutokuntien velkaantumisasaste oli 111 prosenttia sekä vuonna 2011 että vuonna 2012, mutta rahoitustilinpidon tietoihin perustuvat kotitaloussektorin velkaantumisasasteet kasvoivat samana aikana runsaat kaksi prosenttiyksikköä 115 prosentista 117,3 prosenttiin. Rahoitustilinpidon velkakäsite on velkaantumisasasteesta laajempi, siihen sisältyvät myös mm. asuntoyhtiöiden osakkaiden osuudet taloyhtiöiden veloista. Myös asuntovelallisten asutokuntien velkaantumisasasteet olisivat ilman muutosta todennäköisesti kasvaneet jonkin verran enemmän. Asuntovelallisten veloista oli muita velkoja 14 prosenttia vuonna 2011 ja 13 prosenttia vuonna 2012.

Velallisilla asuntokunnilla oli velkaa 173 prosenttia vuosituloista vuonna 2013. Velkaisimpia olivat 25–34-vuotiaiden asuntokunnat, joilla velkaantumisaste oli 229 prosenttia (liitetaulukko 1). Eläkeikäisilläkin velallisasuntokunnilla oli velkaa keskimäärin hieman yli vuositulojen verran.

Velallisilla yksinhuoltajatalouksilla ja lapsiperheillä velat olivat yli kaksinkertaiset vuosituloihin verrattuna. Eniten velkaa suhteessa tuloihin, keskimäärin 271 prosenttia, oli kahden aikuisen asuntokunnilla, joissa oli lapsia ja joiden viitehenkilö oli 25–34-vuotias. Lähes kaikki velalliset lapsiperheet olivat sellaisia, joissa viitehenkilö oli iältään 25–54-vuotias.

3. Nuorilla asuntovelallisilla paljon velkaa suhteessa tuloihin

Asuntovelkaisten velkaantumisasteet olivat vielä korkeammat kuin kaikilla velallisilla. Joka toisella asuntovelallisella asuntokunnalla oli velkaa vähintään kaksi kertaa vuositulojen verran, keskimäärin niillä oli velkaa 215 prosenttia vuosituloista. Kolme kertaa vuositulojen verran velkaa oli 249 900 asuntovelallisella asuntokunnalla eli 29 prosentilla asuntovelallisista. Puolella alle 35-vuotiaiden asuntovelallisten asuntokunnista oli niin paljon velkaa. Asuntovelallisia asuntokuntia, joilla oli velkaa vähintään viisi kertaa vuositulojen verran, oli 57 260 eli seitsemän prosenttia asuntovelallisista asuntokunnista.

Asuntovelallisten asuntokuntien velkaantumisaste oli sitä korkeampi, mitä nuorempi oli asuntokunnan viitehenkilö. Kaikkien asuntovelallisten asuntokuntien velat suhteessa vuosituloihin olivat yli kaksinkertaiset ja nuorimmilla reilusti yli kolminkertaiset. Vielä eläkeikäisilläkin asuntovelallisilla oli velkaa selvästi yli vuositulojen verran. Alle 45-vuotiaiden asuntovelallisten velkaantumisasteet laskivat hieman edellisvuodesta.

Taulukko 5. Asuntovelallisten asuntokuntien velkaantumisasteet ikäluokittain 2002-2013, %

Viitehenkilön ikä	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012 ¹⁾	2013
Yhteensä	152	162	172	187	197	203	208	214	216	216	216	215
-24	236	259	276	305	319	321	311	321	323	330	322	317
25-34	213	230	244	266	280	287	288	296	300	300	300	299
35-44	157	170	181	198	209	216	223	231	236	237	240	239
45-54	116	123	131	143	152	159	166	174	177	178	180	182
55-64	104	108	112	120	127	132	140	143	144	147	148	149
65-	95	98	105	112	120	124	127	129	134	136	137	138

1) Velkaantumisasteet eivät ole vuodesta 2012 lähtien vertailukelpoisia edellisten vuosien kanssa.

Eniten velkaa suhteessa tuloihin oli Ahvenanmaan, pääkaupunkiseudun ja muun Helsinki-Uusimaan asuntovelallisilla asuntokunnilla. Näiden alueiden asuntovelallisista asuntokunnista hieman yli kolmanneksella oli velkaa vähintään kolme kertaa vuositulojen verran. Pienimmät velkaantumisasteet olivat Pohjois- ja Itä-Suomessa.

Taulukko 6. Asuntovelallisten asuntokuntien velkaantumisaste suuraluittain 2002-2013, %

Suuralue	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012 ¹⁾	2013
Koko maa	152	162	172	187	197	203	208	214	216	216	216	215
Pääkaupunkiseutu	153	168	181	198	207	209	217	225	227	227	231	225
Muu												
Helsinki-Uusimaa	157	171	183	200	214	222	227	232	233	233	232	231
Etelä-Suomi	150	160	169	184	194	202	207	211	213	213	210	211
Länsi-Suomi	152	161	170	182	192	198	202	208	211	211	211	212
Pohjois- ja Itä-Suomi	148	155	163	176	187	194	198	202	203	204	203	204
Ahvenanmaa-Åland	151	163	174	185	201	208	215	222	226	228	234	237

1) Velkaantumisasteet eivät ole vuodesta 2012 lähtien vertailukelpoisia edellisten vuosien kanssa

Asuntovelallisten asuntokuntien tulot olivat kolmanneksen suuremmat kuin kaikilla asuntokunnilla. Asuntovelallisista asuntokunnista 29 prosenttia kuului ylipään tuloviidennekseen ja vain kahdeksan prosenttia pienituloisimpaan viidennekseen. Eniten suhteellisen pienituloisia asuntovelallisia oli nuorimpien asuntokuntien joukossa. Alle 24-vuotiaista asuntovelallista asuntokunnista 14 prosenttia kuului alimpaan ja vain seitsemän prosenttia ylipään tuloviidennekseen. Nuorimpienkin asuntovelallisten tulot olivat silti selvästi, 73 prosenttia korkeammat kuin kaikilla saman ikäisillä asuntokunnilla.

Taulukko 7. Asuntovelallisten asuntokuntien velkaantumisasteet tuloviidenneksittäin 2002-2013, %

Tuloviidennes	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012 ¹⁾	2013
Kvintiilit yhteensä	152	162	172	187	197	203	208	214	216	216	216	215
1. Kvintiili	238	262	283	313	337	348	354	370	372	369	361	359
2. Kvintiili	180	193	205	224	237	244	246	253	258	258	254	253
3. Kvintiili	162	174	185	200	212	220	221	228	231	232	229	231
4. Kvintiili	151	162	171	187	198	205	208	212	214	215	214	214
5. Kvintiili	134	142	151	164	172	177	185	190	190	190	193	191

1) Velkaantumisasteet eivät ole vuodesta 2012 lähtien vertailukelpoisia edellisten vuosien kanssa

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Velallisten asuntokuntien luku ja velkaantumisasteet 2013 muuttujina rakenne ja tieto

Asuntokunnan rakenne	Asuntokuntia yhteensä	Velkaantumisaste, kaikki asuntokunnat	Velallisia asuntokuntia	Velkaantumisaste, velalliset asuntokunnat	Asuntovelallisia asuntokuntia	Velkaantumisaste, asuntovelalliset asuntokunnat
Asuntokunnat yhteensä	2 599 613	110	1 365 865	173	872 930	215
-24	183 437	71	92 358	120	18 946	317
25 - 34	399 493	187	293 130	229	183 565	299
35 - 44	394 361	181	297 691	216	243 358	239
45 - 54	465 470	117	307 645	157	222 263	182
55 - 64	475 566	68	234 938	118	137 097	149
65 -	681 286	28	140 103	106	67 701	138
1 hengen talous	1 082 996	77	382 753	182	202 345	253
-24	106 917	59	45 023	128	7 687	378
25 - 34	153 424	136	90 023	213	43 241	333
35 - 44	104 105	145	56 294	232	39 016	284
45 - 54	145 117	102	65 759	190	43 606	235
55 - 64	193 436	65	70 366	149	41 656	189
65 -	379 997	22	55 288	128	27 139	168
1 aikuinen + väh. 1 lapsi	101 338	139.	61 981	211	39 102	285
Väh. 2 aikuista + väh. 1 lapsi	462 185	180	394 946	207	327 883	230
-24	10 135	145	7 043	193	3 114	335
25 - 34	108 655	248	97 058	271	80 175	308
35 - 44	186 165	197	165 227	218	147 097	232
45 - 54	133 405	133	108 457	162	85 847	179
55 - 64	20 860	105	15 291	139	10 527	163
65 -	2 965	108	1 870	161	1 123	177
2 aikuista, ei lapsia	806 991	79	422 784	139	241 469	187
-24	53 887	68	33 616	103	7 006	286
25 - 34	99 534	169	81 101	199	48 291	275
35 - 44	48 911	166	38 172	202	29 512	235
45 - 54	107 780	108	76 358	146	53 060	176
55 - 64	215 895	62	118 595	108	67 637	136
65 -	280 984	29	74 942	98	35 963	126
Muu asuntokunta	146 103	93	103 401	127	62 131	162

Velkaantumistilaston laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Velkaantumistilasto perustuu koko asuntokuntaväestön kattavaan aineistoon, joten sillä voidaan kuvata asuntokuntien velkoja ja niiden jakautumista luotettavasti myös pienemmissä väestöryhmissä, esimerkiksi aluenäkökulmasta. Tilasto täydentää siten otosaineistoista (Tulonjakotilasto, Varallisuustutkimukset) tai makrotason luottokantatilastoista saatavaa kuvaa velkojen määrästä ja jakautumisesta velkalajeittain ja asuntokunta- tai kotitaloustyypeittäin.

2. Tilaston menetelmäkuvaus

Velkaantumistilasto perustuu vuosittain hallinnollisista rekistereistä yhdisteltyyn koko väestön kattavaan kokonaisaineistoon, joka sisältää yksityiskohtaista tietoa rekisterikotitalouksien veloista, koroista ja tuloista. Luotto- ja rahoituslaitokset, huoltokonttorit, työnantajat, valtio, kunnat, vakuutus- ja eläkelaitokset ja vakuutusyhtiöt jättävät verohallitukselle vuosi-ilmoitukset verovelvollisten lainoista ja luotollisista shekkitileistä (ei limiitti), niiden käyttötarkoituksesta ja maksetuista koroista. Vuosi-ilmoituksissa lainakohtaiset laina- ja korkotiedot koskevat luonnollisten henkilöiden (ml. elinkeinonharjoittajat, maa- ja metsätalouden harjoittajat) ja kuolinpesien lainoja 31.12. Velallisia voivat olla myös ulkomaalaiset. Mukana ei ole huoltokonttorien ja muiden yleisimpien luotonantajien tietoja lainoista, joiden käyttötarkoitus on muu kuin asuntovelka tai valtion tai Ahvenanmaan maakuntahallituksen takaama opintovelka ja joiden velkapääoma on enintään 1700 euroa. Tilaston kohdeperusjoukon muodostavat asuntokunnat eli ns. asuntokuntaväestö. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät pysyvästi ulkomailla asuvat, osoitteettomat ja laitosväestö (esimerkiksi pitkäaikaisesti vanhainkodeissa, hoitolaitoksissa, vankiloissa tai sairaaloissa asuvat).

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Velkaantumistilaston tietoja verrataan koko maan tasolla Tilastokeskuksen luottokantatilaston ja Suomen Pankin rahoitusmarkkinatilaston tietoihin.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Velkaantumistilastoa tehdään vuosittain, ensimmäisen kerran tilasto ilmestyi vuonna 2008. Edellisvuoden velkatiedot julkaistaan noin puoli vuotta tilastovuoden päättymisen jälkeen. Tulotiedot saadaan myöhemmin. Uusimmilla tulotiedoilla täydennetyt tiedot julkaistaan noin vuosi tilastovuoden päättymisestä.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Velkaantumistilaston tietoja julkaistaan Tilastokeskuksen internetsivuilla osoitteessa www.tilastokeskus.fi/ Tulot ja kulutus aihealueen alla.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Velkaantumistilastosta on vertailukelpoinen aikasarja-aineisto vuosilta 2002–2011. Vuonna 2012 muiden velkojen määrittely muuttui siten etteivät ne enää sisällä rahoituslaitosten myöntämiä ns. jatkuvia luottoja (ks. tarkemmin Käsitteet ja määritelmät). Muutos vaikuttaa paitsi muiden velkojen määrään ja velallisten lukumääriin myös velkojen kokonaissummaan ja keskimääräisiin velkoihin.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tietoja kotitaloussektorin veloista julkaistaan myös mm. Tilastokeskuksen Luottokantatilastossa, rahoitustilinpidossa ja Suomen Pankin rahoitusmarkkinatilastoissa. Määrittely- ja käsite-erojen vuoksi

näiden tiedot voivat poiketa toisistaan. Luottokantatilastossa kotitaloussektorin velkoihin kuuluvat myös asunto-osakeyhtiöiden osakaslainat, jotka velkaantumistilastosta puuttuvat. Samoin kulutusluotot ovat siellä kattavammin mukana, esimerkiksi ns. pikavipit eivät sisälly velkaantumistilaston aineistoon. Luottokantatilastoon perustuen kansantalouden tilinpito julkaisee kotitaloussektorin velkaantumisasteita. Ne poikkeavat hieman velkaantumistilastossa julkaistuista myös tulokäsittien osalta.

Lisätietoja

Timo Matala   029 551 3422
Vastaava tilastojohtaja:
Riitta Harala
toimeentulo@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi/til/velk
Lähde: Velkaantumistilasto 2013. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISBN 978-952-244-125-6
(pdf)